

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om en reform av ämbetsverken inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om en reform av ämbetsverken inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (RP 31/2025 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Kulturutskottet (KuUB 4/2025 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ämbetsverken inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Ämbetsverken inom förvaltningsområdet

Till undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde hör följande ämbetsverk:

- 1) Utbildningsstyrelsen,
- 2) Riksarkivet,
- 3) Museiverket,
- 4) Konst- och kulturmyndigheten,
- 5) Finlands Akademi och
- 6) besvärsnämnden för studiestöd.

Bestämmelser om respektive ämbetsverks uppgifter utfärdas separat.

Riksdagens svar RSv 76/2025 rd

2 §

Bildningsförvaltningen

Undervisnings- och kulturministeriet och ämbetsverken inom dess förvaltningsområde utgör bildningsförvaltningen på central nivå.

Syftet med bildningsförvaltningen är att säkerställa att medborgarnas grundläggande kulturella rättigheter tillgodoses på ett högklassigt och verkningsfullt sätt i samarbete med aktörer och intressentgrupper inom olika förvaltningsområden. Bildningsförvaltningen ska främja samhällets funktionssäkerhet och medborgarnas välfärd och jämlikhet.

Kvaliteten på och verkningsfullheten hos verksamheten inom bildningsförvaltningen främjas genom gemensamma verksamhetsmodeller och -strukturer samt genom att utveckla tjänster som är gemensamma för dessa ämbetsverk.

Bestämmelser om hur sådana gemensamma tjänster ordnas, deras innehåll och hur de ska genomföras får utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Generaldirektör

Vid respektive ämbetsverk finns en generaldirektör som utnämns av statsrådet.

Generaldirektören har till uppgift att leda, utveckla och övervaka ämbetsverkets verksamhet samt att ansvara för att verksamheten leder till resultat och för att de uppsatta målen nås.

Bestämmelser om särskilda behörighetsvillkor för generaldirektörer finns i statstjänstemannalagen (750/1994). Bestämmelser om särskilda behörighetsvillkor för generaldirektören för Finlands Akademi finns i lagen om Finlands Akademi (922/2009).

4 §

Övrig personal

Generaldirektören utnämner tjänstemän och anställer övrig personal, om inte något annat bestäms i ämbetsverkets arbetsordning.

Behörighetsvillkor för chefen för en verksamhetsenhet som lyder direkt under generaldirektören är högre högskoleexamen, förtrogenhet med det uppgiftsområde som hör till tjänsten och i praktiken visad ledarförmåga.

Behörighetsvillkor för en tjänsteman till vars uppgifter hör utövning av offentlig makt som är betydande med tanke på individens rättigheter och skyldigheter är högre högskoleexamen.

5 §

Avgörande av ärenden

Generaldirektören avgör de ärenden som hör till ämbetsverket, om inte något annat föreskrivs eller bestäms i ämbetsverkets arbetsordning eller instruktionen för Finlands Akademi. General-

Riksdagens svar RSV 76/2025 rd

direktören får förbehålla sig avgörandet av ett sådant ärende som enligt arbetsordningen ska avgöras av någon annan tjänsteman.

6 §

Arbetsordning

Om inte något annat föreskrivs genom lag eller förordning, utfärdas bestämmelser om ämbetsverkets organisation, ledning och beslutanderätt samt ordnandet av förvaltningen och verksamheten i övrigt i arbetsordningen som fastställs av generaldirektören.

7 §

Beredskap

Bestämmelser om ämbetsverks skyldighet att vidta förberedelser finns i beredskapslagen (1552/2011). Generaldirektören för ämbetsverket ska godkänna dess beredskapsplan.

Varje ämbetsverk ska ha en beredskapschef. Beredskapschefen har till uppgift att samordna ämbetsverkets beredskap och beredskapsplanering för störningssituationer och undantagsförhållanden, bistå generaldirektören i fråga om ledningen av ämbetsverket vid störningssituationer och undantagsförhållanden samt delta i beredskapssamarbetet inom förvaltningsområdet.

8 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Vid denna lags ikraftträdande är de chefer som lyder direkt under respektive ämbetsverks generaldirektör enligt 4 § 2 mom. fortfarande behöriga för sina uppgifter.

Lag

om Utbildningsstyrelsen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Verksamhetsområde

Utbildningsstyrelsen är ett ämbetsverk inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde som svarar för uppgifter som gäller småbarnspedagogik, utbildning, kontinuerligt

Riksdagens svar RSv 76/2025 rd

lärande, internationalisering, de inhemska språken samt informations- och serviceverksamhet i anslutning till dessa uppgifter.

2 §

Organisation

Vid Utbildningsstyrelsen utgörs en avdelning av Institutet för de inhemska språken, som det föreskrivs om i 5 och 6 §. Institutet för de inhemska språken har en särskild enhet för den svenska verksamheten.

Vid Utbildningsstyrelsen finns en enhet för uppgifter inom den svenskspråkiga utbildningen och småbarnspedagogiken. Bestämmelser om ämbetsverkets övriga verksamhetsenheter finns i arbetsordningen för ämbetsverket.

I anslutning till Utbildningsstyrelsen finns det fristående enheter, som det föreskrivs om i 7 §. Bestämmelser om de fristående enheternas uppgifter utfärdas separat.

3 §

Utbildningsstyrelsens direktion och övriga organ

I anslutning till Utbildningsstyrelsen finns till stöd för ämbetsverkets verksamhet en direktion som har till uppgift att

- 1) följa Utbildningsstyrelsens verksamhetsområde och vid behov göra framställningar som gäller det till Utbildningsstyrelsen,
- 2) främja Utbildningsstyrelsens samarbete med olika intressentgrupper,
- 3) behandla de strategier som hänför sig till Utbildningsstyrelsens verksamhetsområde samt riktlinjerna för Utbildningsstyrelsens verksamhet och ekonomi.

Direktionen ska höras om grunderna för läroplaner, för examina, för utbildningar och för planen för småbarnspedagogik samt om ämbetsverkets arbetsordning och utnämningen av direktörer.

Bestämmelser om direktionens sammansättning, tillsättande, mandatperiod och arvoden utfärdas genom förordning av statsrådet.

I fråga om organ som verkar i samband med Utbildningsstyrelsen föreskrivs särskilt.

4 §

Utbildningsstyrelsens uppgifter

Utbildningsstyrelsen har till uppgift att

1 utveckla småbarnspedagogik, utbildning och kontinuerligt lärande, sköta service- och förvaltningsuppgifter i anslutning till dem samt delta i prognostisering av kompetens- och utbildningsbehov,

2 främja samhällets internationalisering och kännedomen om finländsk utbildning och utbildningssamarbetet inom den finländska utbildningen utomlands,

3 sörja för resultatstyrningen av de statliga läroanstalter som lyder under ämbetsverket,

4 sköta de uppgifter som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer.

Riksdagens svar RSv 76/2025 rd

Utbildningsstyrelsen ska dessutom i enlighet med vad som föreskrivs annanstans i lag

- 1) besluta om grunderna för och andra föreskrifter ifråga om läroplaner och examina inom den utbildning som omfattas av dess verksamhetsområde samt för planen för småbarnspedagogik,
- 2) ansvara för och utveckla digitala tjänster, informationsresurser och andra datalager samt register som tillhör dess lagstadgade eller på annat sätt beslutade uppgifter,
- 3) producera tjänster för genomförandet av studerandeantagningar,
- 4) sköta uppgifter med anknytning till erkännande av studier som avlagts och yrkeskvalifikationer som förvärvats utomlands samt till språk- och translatorsexamina.

För högskolornas del har Utbildningsstyrelsen dock i uppgift att endast sköta de prognostiseringsuppgifter som anges i 1 mom. 1 punkten, de uppgifter som anges i 1 mom. 2 punkten samt de uppgifter som anges i 2 mom. 2—4 punkten.

Undervisnings- och kulturministeriet får förbehålla sig rätten att avgöra ett sådant utbildningspolitiskt viktigt ärende som annars ankommer på Utbildningsstyrelsen.

Bestämmelser om uppgifterna för Institutet för de inhemska språken finns i 5 §.

Utbildningsstyrelsen samarbetar med nationella och internationella myndigheter och andra sammanslutningar som bedriver och finansierar verksamhet med anknytning till ämbetsverkets uppgifter.

5 §

Uppgifter som ankommer på Institutet för de inhemska språken

Institutet för de inhemska språken har till uppgift att

- 1) främja språkbruket när det gäller finska och svenska i samhället genom att producera och sprida information om dessa språk och deras varianter inom finländsk kultur och det finländska samhället,
- 2) ansvara för språkvård, rådgivning och ordboksarbete när det gäller finska och svenska samt för forskning med anknytning till språkvården och ordboksarbetet,
- 3) följa språkbruket och åtgärder för att revitalisera de samiska språken, teckenspråken, romani och karelska.

Med avvikelse från 5 § i lagen om ämbetsverken inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (/) har chefen för Institutet för de inhemska språken beslutanderätt i fråga om de uppgifter som anges i 1 mom., och generaldirektören för Utbildningsstyrelsen kan inte förbehålla sig beslutanderätten i fråga om dem.

6 §

Språknämnder

I anslutning till Institutet för de inhemska språken finns det språknämnder för finska, svenska och de samiska språken, samt för teckenspråk, romani och karelska.

Nämndernas uppgift är att inom deras respektive område utfärda rekommendationer av allmän eller principiell natur när det gäller språkbruket.

Bestämmelser om språknämndernas mandatperiod, medlemsantal och val av medlemmar utfärdas genom förordning av statsrådet.

Riksdagens svar RSv 76/2025 rd

7 §

Fristående enheter

Fristående enheter vid Utbildningsstyrelsen är

- 1) Nationella centret för utbildningsutvärdering som avses i lagen om Nationella centret för utbildningsutvärdering (1295/2013),
- 2) Studentexamensnämndens kansli som avses i 2 § i lagen om studentexamen (502/2019),
- 3) Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning som avses i lagen om Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning (682/2021).

Direktören för utvärderingscentret fastställer arbetsfördelningen i fråga om utvärderingscentrets uppgifter efter att ha hört det utvärderingsråd som avses i 4 § i lagen om Nationella centret för utbildningsutvärdering. Generalsekreteraren för Studentexamensnämndens kansli fastställer arbetsfördelningen i fråga om kansliets uppgifter efter att ha hört Studentexamensnämnden. Direktören för Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning fastställer arbetsfördelningen i fråga om servicecentrets uppgifter.

Chefen för respektive fristående enhet utnämner eller anställer personalen vid enheten.

Utbildningsstyrelsen producerar förvaltnings- och stödtjänster för de fristående enheterna. Utbildningsstyrelsen och de fristående enheterna avtalar om genomförandet av förvaltnings- och stödtjänster och om fördelningen av kostnaderna för dem.

Bestämmelserna i 5 § 1 mom. i lagen om ämbetsverk inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde tillämpas inte på fristående enheter. Bestämmelserna i 6 § i den lagen tillämpas på fristående enheter endast i fråga om produktionen av de förvaltnings- och stödtjänster som avses i 4 mom. i denna paragraf.

8 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om Utbildningsstyrelsen (564/2016) och lagen om Institutet för de inhemska språken (1403/2011).

Den Utbildningsstyrelse som avses i den upphävda lagen om Utbildningsstyrelsen fortsätter sin verksamhet som den Utbildningsstyrelse som avses i denna lag med personal samt de rättigheter och de skyldigheter som den har.

Bestämmelser om ställningen för personalen i tjänsteförhållande vid Institutet för de inhemska språken finns i 2 kap. i statstjänstemannalagen (750/1994).

Den personal som är anställd i arbetsavtalsförhållande vid Institutet för de inhemska språken övergår vid ikraftträdandet av denna lag till Utbildningsstyrelsen som personal i tjänsteförhållande. Anställda i arbetsavtalsförhållande för viss tid övergår vid denna lags ikraftträdande till Utbildningsstyrelsen i tjänsteförhållande för viss tid för den tid arbetsavtalsförhållandet för viss tid gäller.

En person i arbetsavtalsförhållande får överföras utan hans eller hennes samtycke, om personen överförs inom eller till hans eller hennes pendlingsregion. Med pendlingsregion avses en region enligt 10 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023).

Riksdagens svar RSv 76/2025 rd

Vid fastställandet av de förmåner som gäller i anställningsförhållandet för den personal som överförs anses anställningsförhållandet ha fortgått hos staten utan avbrott.

En person som överförs till Utbildningsstyrelsen är fortfarande behörig för sina uppgifter eller uppgifter som motsvarar dessa.

De ärenden som är anhängiga vid Institutet för de inhemska språken överförs till Utbildningsstyrelsen när denna lag träder i kraft. Till Utbildningsstyrelsen övergår vid samma tidpunkt också avtal, med undantag för ämbetsverkens specifika tjänste- och arbetskollektivavtal, och förbindelser och de rättigheter och skyldigheter som följer av dessa.

Utbildningsstyrelsen och Institutet för de inhemska språken ska under ledning av generaldirektören för Utbildningsstyrelsen bereda arbetsordningen samt ordna förvaltnings- och andra stöd-tjänster så att verksamheten enligt denna lag kan inledas den 1 januari 2026.

De språknämnder som tillsatts innan denna lag träder i kraft fortsätter sin verksamhet som nämnder enligt denna lag till utgången av sin mandatperiod.

Lag

om Riksarkivet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Verksamhetsområde

Riksarkivet är ett ämbetsverk inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde som svarar för uppgifter som hänför sig till att säkerställa att handlingar och informationsmaterial som ingår i det nationella kulturarvet samt bibliotekssamlingarna är användbara, utvecklingen av digital arkivering, främjande av läsning och inlärnin g på lika villkor för personer med läs nedsättning samt främjandet av uppgifter som anknyter till publicering i tillgängligt format.

2 §

Uppgifter

Riksarkivet har till uppgift att

- 1) säkerställa arkiveringen av myndighetshandlingar och informationsmaterial,
- 2) främja forskning och annat nyttjande av informationsmaterial som ska arkiveras eller har arkiverats,
- 3) främja arkivering och nyttjande av samlingar som består av betydande privata handlingar,
- 4) vara sakkunnigt ämbetsverk i fråga om arkivering,
- 5) vara sakkunnig för myndigheterna i heraldiska frågor och främja den heraldiska kulturen,

Riksdagens svar RSv 76/2025 rd

6) ta emot, bevara och ställa biblioteksmaterial som överförs från vetenskapliga och allmänna bibliotek till förfogande för dem som behöver det (*Depåbibliotekets tjänster*),

7) sköta de uppgifter som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer.

Riksarkivet har dessutom till uppgift att sköta de uppgifter som enligt arkivlagen (831/1994), lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003), lagen om statsbidrag till privata arkiv (1006/2006) och i annan lagstiftning ankommer på Riksarkivet samt ordna de tjänster som avses i lagen om Tillgänglighetsbiblioteket Celia (/).

Vid skötseln av Depåbibliotekets tjänster kan Riksarkivet ur det material det mottagit från andra bibliotek gallra ut och förstöra sådant som inte behövs eller som är i dåligt skick. Riksarkivet kan ta emot material också av andra donatorer än av dem som avses i 1 mom. 6 punkten.

3 §

Verksamhetsställen

Bestämmelser om Riksarkivets verksamhetsställen utfärdas genom förordning av statsrådet när detta behövs för att de språkliga rättigheterna ska tillgodoses eller för att säkerställa tillgången till Riksarkivets tjänster eller av särskilda kulturhistoriska skäl. Riksarkivet beslutar om sina övriga verksamhetsställen och placeringen av dem.

4 §

Organisation

Tillgänglighetsbiblioteket Celia och Depåbiblioteket finns vid Riksarkivet. Bestämmelser om övriga verksamhetsenheter finns i ämbetsverkets arbetsordning.

5 §

Delegationen för punktskrift samt heraldiska nämnden

I anslutning till Riksarkivet finns delegationen för punktskrift, som har till uppgift att vara sakkunnigt organ i fråga om punktskrift och läromedel för personer med synskada. Bestämmelser om delegationens sammansättning, tillsättande och mandatperiod utfärdas genom förordning av statsrådet.

I anslutning till Riksarkivet finns för behandlingen av utlåtanden i heraldiska frågor en heraldisk nämnd, som det föreskrivs om i Riksarkivets arbetsordning.

6 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om Riksarkivet (1145/2016), lagen om Depåbiblioteket (1078/1988) och lagen om Tillgänglighetsbiblioteket Celia (787/2022).

Riksdagens svar RSv 76/2025 rd

Det Riksarkiv som avses i den upphävda lagen om Riksarkivet fortsätter sin verksamhet som det Riksarkiv som avses i denna lag med den personal samt de rättigheter och de skyldigheter som det har.

Bestämmelser om ställningen för personalen i tjänsteförhållande vid Depåbiblioteket och vid Tillgänglighetsbiblioteket Celia finns i 2 kap. i statstjänstemannalagen (750/1994).

Personalen i arbetsavtalsförhållande vid Depåbiblioteket och vid Tillgänglighetsbiblioteket Celia övergår när denna lag träder i kraft i anställning hos Riksarkivet som personal i arbetsavtalsförhållande. Anställda i arbetsavtalsförhållande för viss tid övergår vid denna lags ikraftträdande i anställning hos Riksarkivet för den tid arbetsavtalsförhållandet för viss tid gäller.

En person som är anställd i arbetsavtalsförhållande kan överföras utan hans eller hennes samtycke, om personen överförs inom eller till hans eller hennes pendlingsregion. Med pendlingsregion avses en region enligt 10 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023).

Vid fastställandet av de förmåner som gäller i anställningsförhållandet för den personal som överförs anses anställningsförhållandet ha fortgått hos staten utan avbrott.

En person som överförs till Riksarkivet är fortfarande behörig för sina uppgifter eller uppgifter som motsvarar dessa.

De ärenden som är anhängiga vid Depåbiblioteket och vid Tillgänglighetsbiblioteket Celia överförs till Riksarkivet när denna lag träder i kraft. På Utbildningsstyrelsen övergår vid samma tidpunkt också Depåbibliotekets och Tillgänglighetsbiblioteket Celas avtal, med undantag för ämbetsverkens specifika tjänste- och arbetskollektivavtal, och förbindelser och de rättigheter och skyldigheter som följer av dessa.

Riksarkivet, Depåbiblioteket och Tillgänglighetsbiblioteket Celia ska under ledning av generaldirektören för Riksarkivet bereda en arbetsordning samt ordna förvaltningstjänster och andra stödtjänster så att verksamheten enligt denna lag kan inledas den 1 januari 2026.

Den delegation för punktskrift som tillsatts före ikraftträdandet av denna lag fortsätter sin verksamhet som en delegation enligt denna lag till utgången av sin mandatperiod.

En hänvisning till arkivverket, Depåbiblioteket och Tillgänglighetsbiblioteket Celia någon annanstans i lagstiftningen betraktas efter ikraftträdandet av denna lag som en hänvisning till Riksarkivet.

Lag

om Museiverket

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Verksamhetsområde

Museiverket är ett ämbetsverk inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde som svarar för uppgifter som hänför sig till att skydda kulturarvets och kulturmiljöernas mång-

Riksdagens svar RSv 76/2025 rd

fald, utöka, bevara och förvalta nationell kulturegendom och nationella samlingar, framställa information och förmedla kunskap om dessa, bedriva museiverksamhet samt utveckla museibranschen.

2 §

Uppgifter

Museiverket har till uppgift att

- 1) vara sakkunnigt ämbetsverk i fråga om skyddet av kulturarv och kulturmiljöer,
 - 2) svara för skyddet av och tillsynen över det arkeologiska kulturarvet och, om ärendet inte hör till något annat ämbetsverks verksamhetsområde, kulturmiljöer,
 - 3) bevara, undersöka, presentera och uttolka det materiella och immateriella kulturarvet,
 - 4) bedriva museiverksamhet genom att förvalta Finlands nationalmuseum i egenskap av nationellt kulturhistoriskt museum,
 - 5) sörja för produktionen, förmedlingen, bevarandet och förvaringen av samt tillgången och tillgängligheten till information om det materiella och immateriella kulturarvet och kulturegen-
domen, främja hanteringen av den samt forskning som baserar sig på den,
 - 6) i egenskap av sakkunnigt ämbetsverk svara för den riksomfattande styrningen och utveck-
lingen av museibranschens och museernas verksamhet i fråga om kulturmiljöer,
 - 7) dra försorg om världsarvet Sveaborg samt om andra områden som är i ämbetsverkets besitt-
ning samt för bevarande, förvaltning, skötsel, underhåll, utveckling och förevisning som gäller
dem,
 - 8) vara en sådan behörig myndighet i fråga om införsel och import till tullområdet av kultur-
föremål som avses artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/880 om inför-
sel och import av kulturföremål,
 - 9) sköta de uppgifter som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer.
- Museiverket har dessutom till uppgift att sköta de uppgifter som det har enligt lagen om forn-
minnen (295/1963), lagen om skyddande av byggnadsarvet (498/2010), lagen om begränsning av
utförseln av kulturföremål (933/2016), museilagen (314/2019) och annan lagstiftning.

3 §

Verksamhetsställen

Museiverket beslutar om sina verksamhetsställen och placeringen av dem.

4 §

Organisation

Finlands nationalmuseum och förvaltningsnämnden för Sveaborg finns vid Museiverket. Be-
stämmelser om övriga verksamhetsenheter finns i ämbetsverkets arbetsordning.

Förvaltningen av de museisamlingar som förvaltas i anknytning till verksamheten vid Fin-
lands nationalmuseum och som är i Museiverkets besittning ingår i verksamhetsområdet för Fin-
lands nationalmuseum.

Riksdagens svar RSv 76/2025 rd

Chef för verksamhetsenheten Finlands nationalmuseum är en överdirektör. Överdirektören utnämns av undervisnings- och kulturministeriet för fem år, om det inte av särskilda skäl finns grund för att utnämna överdirektören för en kortare tid. Personalen vid Finlands nationalmuseum utnämns eller anställs av överdirektören.

5 §

Delegationen för Sveaborg

I anslutning till Museiverket finns delegationen för Sveaborg som har till uppgift att främja samarbetet med olika intressentgrupper i anslutning till verksamheten samt underhållet av världsarvet Sveaborg.

Bestämmelser om delegationens sammansättning, utnämning och mandatperiod ska utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om delegationens sammanträden och behandlingen av ärenden finns i ämbetsverkets arbetsordning.

6 §

Fastighetsförvaltningsmyndighet

Museiverket besitter inom området för Sveaborg den statliga fastighetsförmögenhet som avses i lagen om rätt att överlåta statlig fastighetsförmögenhet (973/2002). Närmare bestämmelser om de områden och byggnader som förvaltas av ämbetsverket utfärdas genom förordning av statsrådet.

7 §

Avgifter

Med avvikelse från lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992), får inträdesavgift till museer som lyder under Museiverket, till utställningar och för allmänheten avsedda tillställningar och föreläsningar samt till andra tjänster med anknytning till de samlingar Museiverkets förvaltar sänkas eller ingen avgift tas ut, om detta är ändamålsenligt med tanke på undervisning eller vetenskap, eller annars med hänsyn till allmänt intresse.

Med avvikelse från lagen om grunderna för avgifter till staten kan på företagsekonomiska grunder prissatta hyror för kulturhistoriskt värdefulla byggnader och för lokaler i dem av kulturpolitiska skäl sänkas så att en hyra som motsvarar gällande gängse prisnivå tas ut för dem eller, om det bör anses överensstämma med statens fördel, så att hyran får vara lägre än den gängse eller att ingen hyra tas ut.

Riksdagens svar RSv 76/2025 rd

8 §

Ändringssökande

Omrövning av ett beslut som Museiverket har fattat med stöd av den förordning som avses i 2 § 8 mom. får begäras. Bestämmelser om begäran om omrövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

9 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om Museiverket (282/2004) och lagen om förvaltningsnämnden för Sveaborg (1145/1988).

Det Museiverk som avses i den upphävda lagen om Museiverket fortsätter sin verksamhet som det Museiverk som avses i denna lag med den personal samt de rättigheter och de skyldigheter som det har.

Bestämmelser om ställningen för personalen i tjänsteförhållande vid förvaltningsnämnden för Sveaborg finns i 2 kap. i statstjänstemannalagen (750/1994).

Personalen i arbetsavtalsförhållande vid förvaltningsnämnden för Sveaborg övergår när denna lag träder i kraft i anställning hos Museiverket som personal i arbetsavtalsförhållande. Anställda i arbetsavtalsförhållande för viss tid övergår vid denna lags ikraftträdande i anställning hos Museiverket för den tid arbetsavtalsförhållandet för viss tid gäller.

En person i arbetsavtalsförhållande kan överföras utan hans eller hennes samtycke, om personen överförs inom eller till hans eller hennes pendlingsregion. Med pendlingsregion avses en region enligt 10 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023).

Vid fastställandet av de förmåner som gäller i anställningsförhållandet för den personal som överförs anses anställningsförhållandet ha fortgått hos staten utan avbrott.

En person som överförs till Museiverket är fortfarande behörig för sina uppgifter eller uppgifter som motsvarar dessa.

De ärenden som är anhängiga vid förvaltningsnämnden för Sveaborg överförs när denna lag träder i kraft till Museiverket. På Museiverket övergår vid samma tidpunkt också de avtal som ingåtts av förvaltningsnämnden för Sveaborg, med undantag för ämbetsverkens specifika tjänste- och arbetskollektivavtal, och förbindelser och de rättigheter och skyldigheter som följer av dessa.

Museiverket och förvaltningsnämnden för Sveaborg ska under ledning av generaldirektören för Museiverket utarbeta en arbetsordning för Museiverket samt ordna förvaltnings- och andra stödtjänster så att verksamheten enligt denna lag kan inledas den 1 januari 2026.

En hänvisning till Museiverket eller förvaltningsnämnden för Sveaborg någon annanstans i lagstiftningen betraktas efter ikraftträdandet av denna lag som en hänvisning till Museiverket.

Lag

om Konst- och kulturmyndigheten

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Verksamhetsområde

Konst- och kulturmyndigheten är ett ämbetsverk inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde som svarar för uppgifter som hänför sig till främjande av konst och kultur, mediefostran och en trygg mediemiljö samt till arkivering av den audiovisuella kulturen och främjande av kännedom om den.

2 §

Uppgifter

Konst- och kulturmyndigheten har till uppgift att

- 1) främja konst och kultur samt deras ställning och betydelse i samhället på nationell och regional nivå, om inte ärendet hör till något annat ämbetsverks verksamhetsområde,
- 2) skapa förutsättningar för konstnärligt skapande och konstnärligt arbete,
- 3) främja mediefostran och mediekompetens,
- 4) främja en mediemiljö som är trygg för barn,
- 5) förvara material som hänför sig till filmer samt radio- och televisionsprogram och främja forskning och annan användning av materialet,
- 6) främja kännedom om audiovisuell kultur,
- 7) sköta de uppgifter som undervisnings- och kulturministeriet bestämmer.

Dessutom har Konst- och kulturmyndigheten till uppgift att sköta de uppgifter som enligt lagen om statens konstnärsstipendier (734/1969), lagen om deponering och förvaring av kulturmaterial (1433/2007), lagen om bildprogram (710/2011), lagen om extra konstnärspensioner (194/2016), lagen om statlig finansiering för främjande av filmkulturen (1174/2018) och annan lagstiftning ankommer på ämbetsverket.

Med avvikelse från 5 § i lagen om ämbetsverken inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde (/) har chefen för den verksamhetsenhet till vars uppgifter ärendena enligt ämbetsverkets arbetsordning hör beslutanderätt i ärenden enligt lagen om bildprogram, och generaldirektören för ämbetsverket kan inte förbehålla sig beslutanderätten i dem.

3 §

Verksamhetsställen

Konst- och kulturmyndigheten beslutar om sina verksamhetsställen och placeringen av dem.

Riksdagens svar RSV 76/2025 rd

4 §

Konst- och kulturrådet

I anslutning till Konst- och kulturmyndigheten finns ett konst- och kulturråd, som har till uppgift att

1) besluta om stipendier som baserar sig på kollegial bedömning enligt lagen om statens konstnärstipendier, om andra stipendier som beviljas konstnärer och konstnärsgupper samt om konstpriser,

2) göra framställningar om titeln akademiker enligt lagen om statens konstnärstipendier,

3) vara sakkunnigorgan i konst- och kulturpolitiska frågor,

4) sörja för andra uppgifter om vilka det föreskrivs särskilt eller som undervisnings- och kulturministeriet anförtror konst- och kulturrådet.

Statsrådet utser en ordförande för konst- och kulturrådet, minst åtta och högst 12 medlemmar samt högst sju ersättare för en mandatperiod på tre år. En och samma person kan utses till ordförande, medlem eller ersättare för högst två på varandra följande mandatperioder, och därefter utses på nytt tidigast tre år efter detta. Medlemmarna och ersättarna i rådet ska företräda en bred sakkunskap inom konst- och kulturpolitik och olika aspekter på den. Innan rådet tillsätts ska centrala aktörer inom konst och kultur höras.

Bestämmelser om rådets beslutsfattande och verksamhet utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Organ

I anslutning till Konst- och kulturmyndigheten finns följande organ

1) för utdelningen av stipendier och understöd en nämnd om vilken det föreskrivs i lagen om vissa stipendier och understöd åt författare och översättare (236/1961),

2) för utdelningen av stipendier en nämnd om vilken det föreskrivs i lagen om vissa stipendier åt bildkonstnärer (115/1997),

3) statsandelsnämnden för scenkonst om vilken det föreskrivs i lagen om främjande av scenkonst (1082/2020).

4) bildprogramsnämnden, om vilken det föreskrivs i lagen om bildprogram.

6 §

Förbud mot att söka ändring

I ett beslut om beviljande av konstpris som meddelats av konst- och kulturrådet får omprövning inte begäras och beslutet får inte överklagas genom besvär.

Riksdagens svar RSV 76/2025 rd

7 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om Nationella audiovisuella institutet (1434/2007) och lagen om Centret för konstfrämjande (657/2012).

Bestämmelser om ställningen för personalen i tjänsteförhållande vid Nationella audiovisuella institutet och vid Centret för konstfrämjande finns i 2 kap. i statstjänstemannalagen (750/1994).

Personalen i arbetsavtalsförhållande vid Nationella audiovisuella institutet och vid Centret för konstfrämjande övergår när denna lag träder i kraft i anställning hos Konst- och kulturmyndigheten (*det nya ämbetsverket*) som personal i arbetsavtalsförhållande. Anställda i arbetsavtalsförhållande för viss tid övergår vid denna lags ikraftträdande i anställning hos det nya ämbetsverket för den tid arbetsavtalsförhållandet för viss tid gäller.

Vid fastställandet av de förmåner som gäller i anställningsförhållandet för den personal som överförs anses anställningsförhållandet ha fortgått oavbrutet hos staten.

En person som är anställd i arbetsavtalsförhållande kan överföras utan hans eller hennes samtycke, om personen överförs inom eller till hans eller hennes pendlingsregion. Med pendlingsregion avses en region enligt 10 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023).

En person som överförs till det nya ämbetsverket är fortfarande behörig för sina uppgifter eller uppgifter som motsvarar dessa.

Det nya ämbetsverket fortsätter verksamheten vid Nationella audiovisuella institutet och Centret för konstfrämjande. De ärenden som är anhängiga vid Nationella audiovisuella institutet och Centret för konstfrämjande överförs till det nya ämbetsverket vid ikraftträdandet av denna lag. På det nya ämbetsverket övergår vid samma tidpunkt också ovan nämnda ämbetsverks avtal, med undantag för ämbetsverkens specifika tjänste- och arbetskollektivavtal, och förbindelser och de rättigheter och skyldigheter som följer av dessa.

Efter att denna lag har stadfästs kan till Konst- och kulturmyndigheten utnämnas en generaldirektör, vars tjänst fram till den 31 december 2025 finns vid undervisnings- och kulturministeriet.

Nationella audiovisuella institutet och Centret för konstfrämjande ska under generaldirektörens ledning utarbeta en arbetsordning för det nya ämbetsverket samt ordna förvaltnings- och andra stödtjänster så att det nya ämbetsverket kan inleda sin verksamhet den 1 januari 2026.

En hänvisning till Nationella audiovisuella institutet eller Centret för konstfrämjande någon annanstans i lagstiftningen betraktas efter ikraftträdandet av denna lag som en hänvisning till Konst- och kulturmyndigheten.

Det i 5 § avsedda konstråd, de i 6 § avsedda statliga konstkommissionerna och 7 § avsedda regionala konstkommissionerna i den upphävda lagen om Centret för konstfrämjande fortsätter i sina uppgifter till den 30 juni 2026. Det konst- och kulturråd som avses i 4 § tillsätts första gången för en mandatperiod som börjar den 1 juli 2026. En hänvisning till konstrådet, statliga eller regionala konstkommissioner någon annanstans i lagstiftningen betraktas därefter som en hänvisning till konst- och kulturrådet.

Lag

om Tillgänglighetsbiblioteket Celas tjänster

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Bibliotekstjänster för personer med läsnedsättning

Riksarkivet ska framställa, förmedla och låna ut tillgängligt biblioteksmaterial och tillgängliga läromedel till personer med synskada eller någon annan läsnedsättning som avses i 17 a § 1 mom. i upphovsrättslagen (404/1961), handleda i användningen av material och tjänster, upprätthålla och utveckla bibliotekets samlingar samt vara sakkunnig i bibliotekstjänster för personer med synskada eller någon annan läsnedsättning samt i tillgänglig publicering (*Tillgänglighetsbiblioteket Celas tjänster*).

Ovan nämna tjänster för förmedling och utlåning samt handledning är avgiftsfria för de kunder som anlitar dem.

Vid anordnandet av i denna lag föreskrivna tjänster ska Riksarkivet samarbeta med de allmänna biblioteken, andra bibliotek samt med läroanstalter och högskolor samt vid behov med andra sammanslutningar.

2 §

Användningsregler

Riksarkivet utfärdar användningsregler för utlåning, användning och återlämning av Tillgänglighetsbiblioteket Celas material samt användnings- och låneförbud som bibliotekets kunder ska iaktta.

3 §

Användnings- och låneförbud

Riksarkivet kan för viss tid begränsa en kunds rätt att använda Tillgänglighetsbiblioteket Celas material, om kunden har överlåtit material som han eller hon fått från biblioteket till andra eller gett andra tillträde till bibliotekets material. Riksarkivet kan för viss tid begränsa en kunds rätt att låna material, om denne upprepade gånger tappar bort eller skadar det material som använts eller lånats. Ett användnings- eller låneförbud kan gälla i högst 30 dagar.

En kund får inte heller låna material, om kunden inte har återlämnat sitt tidigare lånade material inom den tidsfrist som anges i användningsreglerna eller ersatt försvunnet eller skadat biblioteksmaterial. Försummelse att betala den ersättning som tas ut för skadat eller försvunnet material leder dock inte till låneförbud, om det med hänsyn till omständigheterna vore oskäligt att meddela kunden låneförbud. Låneförbudet upphör omedelbart när materialet har återlämnats eller ersatts Riksarkivet.

Riksdagens svar RSv 76/2025 rd

4 §

Ändringssökande

Omprövning av ett beslut som avses i 3 § 1 mom. får begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

5 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 7 § i lagen om Finlands Akademi

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finlands Akademi (922/2009) 7 § som följer:

7 §

Särskilda behörighetsvillkor för generaldirektören

Generaldirektören ska, utöver vad som föreskrivs i 8 § i statstjänstemannalagen (750/1994) vara vetenskapligt meriterad och ha kännedom om forsknings- och högskoleförvaltningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Riksdagens svar RSv 76/2025 rd

Helsingfors 18.6.2025

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare